

PRIROČNIK ZA NOVINARJE

**KAJ VSE MORA VEDETI NOVINAR, KI
SPREMLJA SOJENJA**

PRIPRAVILA: NATAŠA PIRC MUSAR, APRIL 2004

Ta priročnik sem pripravila predvsem zato, da bi bilo sodelovanje med sodišči in mediji, ki želijo, da bi čim bolj obveščali javnost, še boljše kot je že, pa tudi zato, ker je interes medijev po novicah iz sodnih dvoran vse večji. Sodni procesi potekajo po natančno določenem postopku, kar od novinarja zahteva kar nekaj pravnega znanja. Najlažje si ga seveda pridobite z izkušnjami pri poročanju iz sodnih dvoran. Mediji morate pri spremljanju sodnih procesov zlasti poznati določila, ki urejajo prisotnost javnosti pri sojenju. Kdaj lahko prisostvujete sojenju, kdaj in koga lahko snemate oziroma slikate, kdo vam je pristojen dajati informacije itd.

Osnovni pravni akti, ki urejajo delo medijev, so:

1. Ustava Republike Slovenije
2. Zakon o kazenskem postopku
3. Zakon o pravdnem postopku
4. Sodni red

Za obveščanje in komuniciranje z javnostjo so pristojni le predsedniki sodišč, ki pa za to nalogo lahko pooblastijo koga drugega.

V Sloveniji imata le dve sodišči od 66-ih Službo za odnose z javnostmi in sicer Vrhovno sodišče Republike Slovenije in Okrožno sodišče v Ljubljani. Novinarji se torej s svojimi vprašanji vedno lahko obrnete na ti dve službi, kjer vam bomo z veseljem pomagali.

Na **Vrhovnem sodišču** je tako za odnose z javnostmi zadolžena **Nataša Pirc Musar**:

Tel.: 01 366 4279

Faks: 01 366 4301

E mail: natasa.pirc@sodisce.si

Na **Okrožnem sodišču v Ljubljani** pa to nalogo opravlja **Maša Kociper**.

Tel.: 01 366 4405

Faks: 01 366 4521

E mail: masa.kociper@sodisce.si

Na ostalih sodiščih se morate obrniti na predsednika.

Na koncu priročnika smo zapisali imenik vseh sodišč, kjer boste našli telefonske številke in imena ter priimke predsednikov.

Prepričani smo, da bo nekaj teh drobnih nasvetov koristilo predvsem novinarjem začetnikom, ki šele spoznavajo sodne dvorane, toda tudi izkušeni »novinarski sodni mački« bodo v tem priročniku lahko našli kakšno informacijo, ko jo bodo na hitro potrebovali in bo na ta način vedno pri roki.

JAVNOST SOJENJA

V skladu s 24. členom [Ustave Republike Slovenije](#) so sodne obravnave javne. To pomeni, da se jih lahko udeleži kdorkoli. Izjeme lahko določajo zakoni.

24. člen

(javnost sojenja)

Sodne obravnave so javne. Sodbe se izrekajo javno. Izjeme določa zakon.

OSNOVNA PRAVILA

Zakon o kazenskem postopku določa, da smejo biti na glavni obravnavi navzoče polnoletne osebe, ki pa ne smejo imeti pri sebi orožja ali nevarnega orodja. Predsednik senata mora skrbeti za red v sodni dvorani in za dostojanstvo sodišča. V ta namen lahko navzoče opozori na dostojno obnašanje in jih pozove, naj ne ovirajo delo sodišča, lahko pa odredi tudi njihovo osebno preiskavo. Če se z ukrepi, ki jih določa zakon, ne more zagotoviti neoviranega poteka glavne obravnave, lahko senat odredi, da se odstranijo z zasedanja vsi, ki so kot poslušalci navzoči na glavni obravnavi. Od začetka zasedanja pa do konca glavne obravnave sme senat izključiti javnost vse ali dela glavne obravnave, če je to potrebno za varovanje tajnosti, varstva javnega reda, morale, varstva osebnega ali družinskega življenja obtoženca ali oškodovanca ali koristi mladoletnika ali če bi po mnenju senata javnost škodovala interesom pravičnosti. Kadar se sodi mladoletniku, se javnost vselej izključi.

Zakon o pravdnem postopku določa, da smejo biti na glavni obravnavi navzoče polnoletne osebe, ki pa ne smejo imeti pri sebi orožja ali nevarnega orodja. Senat lahko izključi javnost vse glavne obravnave ali njenega dela, če to zahtevajo koristi uradne, poslovne ali osebne skrivnosti, koristi javnega reda ali razlogi morale. Senat lahko izključi javnost tudi, če se z ukrepi za vzdrževanje reda ne more zagotoviti neoviranega poteka obravnave.

NAJPOMEMBNEJŠI ČLENI ZAKONA O KAZENSKEM POSTOPKU

V kazenskem postopku, ki teče na podlagi obtožnega akta – obtožnega predloga ali obtožnice, nasproti si stojita obdolženec z odvetnikom - lahko tudi brez seveda, če obramba po zakonu ni obvezna, in državni tožilec, kadar gre za uradno pregonljiva kazniva dejanja (imata položaj enakopravnih strank), sodišče izreče OPROSTILNO, OBSODILNO ali ZAVRNILNO sodbo.

Nekatera kazniva dejanja se preganjajo na podlagi zasebne tožbe, ki jo vloži oškodovanec kot tožilec oz. zasebni tožilec (te izjeme določa Kazenski zakonik).

Glavno načelo, ki ga morate spoštovati vsi, ki poročate s sojenj, je ustavno načelo **DOMNEVE NEDOLŽNOSTI**. (v Ustavi RS zapisano v 27. členu)

3. člen

Kdor je obdolžen kaznivega dejanja, velja za nedolžnega, dokler njegova krivda ni ugotovljena s pravnomočno sodbo.

PREDKAZENSKI POSTOPEK

Zaslišanje osumljenca na policiji NI JAVNO. Prisotna sta lahko samo zagovornik in tožilec.

Tudi preiskovalna dejanja NISO JAVNA.

165.a člen

Pri opravi preiskovalnega dejanja so lahko navzoči državni tožilec, oškodovanec, osumljenec in zagovornik, o čemer jih mora preiskovalni sodnik na primeren način obvestiti.

POMEN IZRAZOV V KAZENSKEM POSTOPKU

144. člen

Posamezni izrazi, ki so uporabljeni v tem zakonu, imajo tale pomen:

- **osumljenec**, ki označuje osumljenko in osumljenca, je oseba, zoper katero je pred uvedbo kazenskega postopka pristojni državni organ opravil določeno dejanje ali

ukrep zaradi obstoja razlogov za sum, da je storila ali sodelovala pri storitvi kaznivega dejanja;

- **obdolženec** je tisti, zoper katerega teče preiskava ali zoper katerega je vložena obtožnica, obtožni predlog ali zasebna tožba;
- **obtoženec** je tisti, zoper katerega je obtožnica postala pravnomočna;
- **obsojenec** je tisti, za katerega je s pravnomočno sodbo ugotovljeno, da je kazensko odgovoren za določeno kaznivo dejanje;
- **izraz obdolženec**, kot enotno poimenovanje za obdolženko in obdolženca, se uporablja v tem zakonu tudi **kot splošen izraz za obdolženca, obtoženca in obsojenca**;
- **oškodovanec**, ki označuje oškodovanko in oškodovanca, je tisti, kateremu je kakršnakoli njegova osebna ali premoženjska pravica s kaznivim dejanjem prekršena ali ogrožena;
- **tožilec**, ki označuje tožilca in tožilko, je državni tožilec, zasebni tožilec in oškodovanec kot tožilec;
- **stranka** je tožilec in obdolženec;
- **zunajzakonska skupnost** je dalj časa trajajoča življenjska skupnost moškega in ženske, ki nista sklenila zakonske zveze;
- **policija** lahko smiselno pomeni policijsko postajo ali drugo enoto policije.

Ko se sodišče umakne v posvetovanje, mora vsa prisotna javnost zapustiti sodno dvorano.

115. člen

- (1) Posvetovanje in glasovanje je tajno.
- (2) V prostoru, v katerem je posvetovanje in glasovanje, smejo biti le člani senata in zapisnikar.

GLAVNA OBRAVNAVA

1. Javnost glavne obravnave

294. člen

- (1) Glavna obravnava je javna.
- (2) Na glavni obravnavi smejo biti navzoče polnoletne osebe.

(3) Osebe, ki so navzoče na glavni obravnavi, ne smejo imeti pri sebi orožja ali nevarnega orodja, izvzemši paznika obtoženca, ki je lahko oborožen.

295. člen

Od začetka zasedanja pa do konca glavne obravnave, sme senat ob vsakem času po uradni dolžnosti ali na predlog strank, vselej pa po njihovem zaslišanju, izključiti javnost vse ali dela glavne obravnave, če je to potrebno za varovanje tajnosti, varstva javnega reda, morale, varstva osebnega ali družinskega življenja obtoženca ali oškodovanca ali koristi mladoletnika, ali če bi po mnenju senata javnost škodovala interesom pravičnosti.

296. člen

(1) Izključitev javnosti ne velja za stranke, oškodovanca, njihove zastopnike in zagovornika.

(2) Senat sme dovoliti, da so na glavni obravnavi, katere javnost je izključena, navzoče posamezne uradne osebe ter znanstveni in javni delavci, na zahtevo obtoženca pa sme to dovoliti tudi njegovemu zakoncu oziroma osebi, s katero živi v zunajzakonski skupnosti, in njegovim bližnjim sorodnikom.

(3) Predsednik senata opozori tiste, ki so navzoči na glavni obravnavi, katere javnost je izključena, da so dolžni varovati kot tajnost vse, kar zvedo na glavni obravnavi, in jih opozori, da pomeni izdaja tajnosti kaznivo dejanje.

297. člen

(1) O izključitvi javnosti odloči senat s sklepom, ki mora biti obrazložen in javno razglašen.

(2) Sklep o izključitvi javnosti se sme izpodbijati samo v pritožbi zoper sodbo.

Tretji odstavek 331. člena ZKP

(3) Če se zaslišuje kot priča oseba, ki še ni stara štirinajst let, lahko senat sklene, naj bo med njenim zasliševanjem izključena javnost.

360. člen

(1) Ko sodišče izreče sodbo, jo predsednik senata takoj razglasi. Če sodišče po končani glavni obravnavi ne more izreči sodbe še isti dan, odloži razglasitev sodbe največ za tri dni in določi, kdaj in kje bo razglašena.

(2) Predsednik senata prebere javno v navzočnosti strank, njihovih zakonskih zastopnikov, pooblaščenecv in zagovornika izrek sodbe in pove na kratko njene razloge.

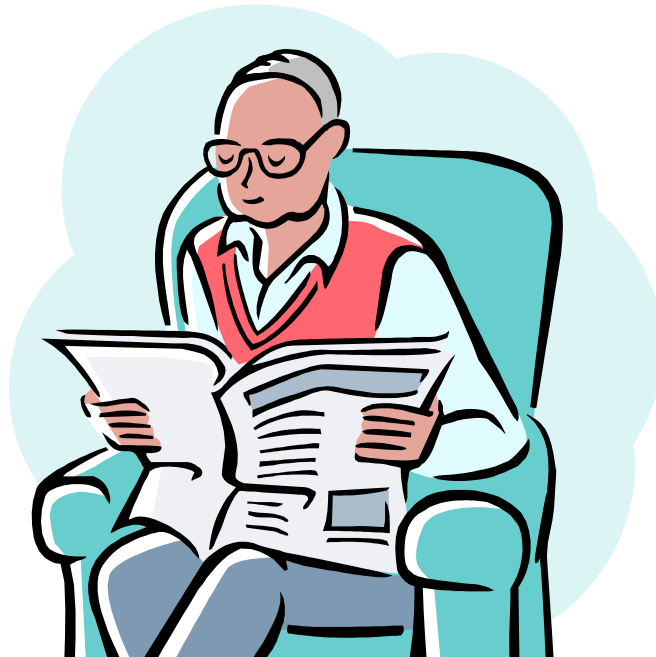
(3) Sodba se razglasi tudi tedaj, če stranka, zakoniti zastopnik, pooblaščenec ali zagovornik ni navzoč. Senat sme odrediti, da predsednik senata obtožencu, ki ni navzoč, sodbo ustno naznani ali da se mu sodba samo vroči.

(4) Če je bila javnost glavne obravnave izključena, se izrek sodbe vselej prebere na javnem zasedanju. Senat odloči, ali naj se in koliko izključi javnost pri razglasitvi razlogov sodbe.

(5) Vsi navzoči poslušajo branje izreka sodbe stoje.

480. člen

(1) Kadar se sodi mladoletnik, se javnost vselej izključi.

NAJPOMEMBNEJŠA DOLOČILA ZAKONA O PRAVDNEM POSTOPKU

V pravnih zadevah, nasproti si stojita tožena stranka oz. toženec in tožeča stranka oz. tožnik – z odvetniki ali brez, se tožbenemu zahtevku UGODI ali pa se ga ZAVRNE (lahko pa sodišče tožbeni zahtevek tudi ZAVRŽE – če se izreče za nepristojno npr. itd.) .

Javnost glavne obravnave

293. člen

Glavna obravnava je javna.

Na obravnavi smejo biti navzoče samo polnoletne osebe.

Osebe, ki so navzoče na obravnavi, ne smejo imeti pri sebi orožja ali nevarnega orodja.

Določba tretjega odstavka tega člena ne velja za paznike oseb, ki sodelujejo v postopku.

294. člen

Senat lahko izključi javnost vse glavne obravnave ali njenega dela, če to zahtevajo koristi uradne, poslovne ali osebne skrivnosti, koristi javnega reda ali razlogi morale.

Senat lahko izključi javnost tudi tedaj, če se z ukrepi za vzdrževanje reda, ki so določeni v tem zakonu, ne more zagotoviti neoviran potek obravnave.

295. člen

Izključitev javnosti ne velja za stranke, njihove zakonite zastopnike, pooblaščenca in interveniente.

Senat sme dovoliti, da so na glavni obravnavi, katere javnost je izključena, navzoče posamezne uradne osebe, sodno osebje ter znanstveni in javni delavci, če je to pomembno za njihovo službo oziroma znanstveno ali javno delovanje.

Na zahtevo stranke lahko senat dovoli, da sta na obravnavi navzoči največ dve osebi, ki ju ona določi.

Predsednik senata opozori tiste, ki so navzoči na obravnavi, katere javnost je izključena, da so dolžni varovati kot skrivnost vse, kar zvedo na obravnavi, in jih opozori na posledice, če bi izdali skrivnost.

296. člen

O izključitvi javnosti odloči sodišče s sklepom, ki mora biti obrazložen in javno razglašen.

Zoper sklep o izključitvi javnosti ni posebne pritožbe.

297. člen

Določbe o javnosti na glavni obravnavi veljajo smiselno tudi za narok zunaj glavne obravnave pred predsednikom senata in za narok pred zaprošenim sodnikom.

PORAVNALNI NAROK IN SODNA PORAVNAVA

305a. člen

Po prejemu odgovora na tožbo sodišče pred glavno obravnavo razpiše poravnalni narok.

Na poravnalnem naroku mora sodišče s strankami odprto razpravljati o dejanskih in pravnih vidikih spora, da se opredelijo sporna in bistvena vprašanja in proučiti možnosti za sodno poravnavo ter si prizadevati za njeno sklenitev.

Na poravnalnem naroku je javnost izključena.

Sodišče lahko odloči, da se poravnalni narok ne razpiše, če so stranke predhodno že brezuspešno izvedle postopek mirnega reševanja spora ali če sodišče oceni, da ni možnosti za sklenitev sodne poravnave ali da ta ne predstavlja primerne načina rešitve spora.

Izdaja in razglasitev sodbe

321. člen

Sodba se izda in razglasi v imenu ljudstva.

Kadar se opravi glavna obravnavo pred senatom, izdajo sodbo predsednik senata in člani senata, ki so sodelovali na naroku, na katerem je bila glavna obravnavo končana. Takoj po koncu glavne obravnave izda senat sodbo, ki jo razglasi predsednik senata.

V bolj zapletenih zadevah lahko sodišče odloči, da bo sodbo izdalo pisno. V takem primeru se sodba ne razglasi, temveč se vroči strankam v tridesetih dneh od dneva, ko je bila glavna obravnava končana.

V primeru iz drugega odstavka 291. člena tega zakona izda sodišče sodbo in jo vroči strankam najpozneje v tridesetih dneh od dneva, ko prejme spise, listine, druge podatke oziroma zapisnik. Ta sodba se ne razglasi.

322. člen

Kadar se sodba razglasi, prebere predsednik senata javno izrek sodbe in sporoči na kratko razloge sodbe.

Ob razglasitvi sodbe se lahko sporoči, da je sodišče sklenilo, da bo o odmeri stroškov odločilo pozneje. V tem primeru odmeri stroške predsednik senata, odločba pa se vzame v pisni odpravek sodbe.

Če je bila javnost glavne obravnave izključena, se izrek sodbe vselej javno prebere, sodišče pa odloči, ali in koliko naj se izključi javnost pri razglasitvi razlogov sodbe.

Vsi navzoči poslušajo branje izreka sodbe stoje.

407. člen

V zakonskih sporih ter v sporih iz razmerij med starši in otroki **je javnost izključena.**

NAJPOMEMBNEJŠI ČLENI SODNEGA REDA

Zagotavljanje javnosti dela

7. člen

Sodišča zagotavljajo javnost obravnavanja skladno s procesnimi predpisi.

Sodišče obvešča javnost o svojem delu ter o svojih odločbah in stališčih, ki zanimajo javnost, preko publikacij ter drugih javnih glasil, na tiskovnih konferencah ali na drug primeren način.

S svojim delom, ugotovitvami in problemi lahko sodišče seznanja javnost na tiskovnih konferencah.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije objavlja pomembne odločbe v zbirki sodnih odločb, sprejeta pravna mnenja in načelna pravna mnenja pa v Pravnih mnenjih Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Pravnomočne sodne odločbe sodišč so dostopne strokovni javnosti pod pogoji, ki jih določa upravljalec, preko baze sodnih odločb.

8. člen

Sodišča spremljajo poročanje javnih glasil na svojem območju in obveščajo javnost o svojem delu in problemih.

Za spremljanje javnih glasil in obveščanje javnosti skrbi predsednik sodišča oziroma po njegovem pooblastilu oseba, zadolžena za stike z javnostjo.

Pri ustnem dajanju informacij ne sodeluje sodnik, ki zadevo, o kateri se obvešča javnost, obravnava.

9. člen

O zadevah, ki so pri sodišču v reševanju, se informacije dajejo pisno ali izjemoma v odmevnih zadevah na tiskovnih konferencah le novinarjem, ki se predhodno izkažejo z novinarsko izkaznico.

Pisno obvestilo sodišča se javnim glasilom pošlje praviloma preko Slovenske tiskovne

agencije ali neposredno tistim javnim glasilom, ki pokrivajo območje, kateremu je obvestilo namenjeno.

Pri dajanju obvestil javnim glasilom je potrebno spoštovati določbe o tajnosti postopkov ali njihovih posameznih delov. Obvestilo mora biti sestavljeno tako, da varuje ugled, zasebnost in poslovne interese strank in drugih udeležencev v postopku.

10. člen

V kazenskih zadevah daje sodišče obvestila o vloženi zahtevi za preiskavo in o vložnem obtožnem aktu šele potem, ko je opravljen preizkus procesnega akta in je o tem obveščen obdolženec.

Izjemoma daje sodišče obvestilo še pred vložitvijo zahteve za preiskavo le v najbolj odmevnih zadevah, če je preiskovalno dejanje opravil preiskovalni sodnik in je primerno, da se javnost obvesti o dogodku in ukrepih.

Obvestilo lahko zajema le podatke o vrsti vložnega procesnega akta, pravni opredelitvi in zakonski označbi kaznivega dejanja. Obvestilo se omeji le na splošen opis dogodka. Ne dajejo se podatki o strankah, kakor tudi ne tisti podatki, ki bi lahko škodovali interesom kazenskega postopka. Ne dajejo se tudi podatki o izjavah oseb, katerih izjave bodo v skladu z določbami procesnih zakonov izločene iz spisa.

V obvestilu mora biti posebno opozorilo, v kateri fazi je kazenski postopek. Obvestilo o izidu zadeve lahko sodišče da po razglasitvi sodbe.

Če je dalo sodišče obvestilo o kazenski zadevi, katere izid je bil v postopku z rednimi ali izrednimi pravnimi sredstvi drugačen od prvotnega, da sodišče vselej o tem pisno obvestilo javnim glasilom.

V postopkih zoper mladoletnike iz obvestila ne smejo izhajati podatki, na podlagi katerih bi se lahko domnevala identiteta mladoletnika.

V kazenskih postopkih, kjer je izključena javnost, daje sodišče obvestilo pred razglasitvijo sodbe le izjemoma, če gre za odmevno zadevo. V obvestilu ne sme biti podatkov o storilcu in žrtvi, ki bi kakorkoli omogočili prepoznavo oseb, povezanih s kaznivim dejanjem, storilcem ali oškodovancem.

V obvestilih se ne posredujejo podatki o sodniku, ki zadevo obravnava ali jo je obravnaval.

11. člen

Če odločba ni bila ustno razglašena, da sodišče obvestilo javnim glasilom šele po vročitvi odločbe strankam.

12. člen

Pri dajanju obvestil javnim glasilom v drugih zadevah se smiselno uporabljajo določbe 10. člena sodnega reda.

13. člen

Če sodnik nastopa v javnosti, izraža svoje mnenje in nastopa v svojem imenu.

Če sodnik v javnosti nastopa kot predstavnik sodišča, mora izraziti stališče sodišča.

14. člen

Če se ugotovi, da v javnem glasilu objavljena informacija ni skladna z obvestilom, ki ga je dalo sodišče, ali da v javnem glasilu objavljena informacija neobjektivno prikazuje delo sodišča, mora predsednik sodišča zahtevati objavo odgovora ali popravka v enakem ali enakovrednem delu ali oddaji javnega glasila na enak način, kot je bila informacija objavljena.

Zaradi odgovora ali popravka lahko predsednik sodišča pisno zahteva na vpogled tonske in slikovne zapise oddaj, predvajanih na radiu ali televiziji.

O vsakem ukrepanju po določenih prejšnjih odstavkih tega člena mora predsednik sodišča obvestiti ministrstvo, pristojno za pravosodje.

Če sodišče oceni, da je v zvezi s poročanjem javnih glasil potreben odgovor načelne narave, o tem obvesti Vrhovno sodišče Republike Slovenije in predlaga, naj le-to pošlje odgovor.

19. člen

V sodnih zgradbah niso dovoljena slikovna, zvočna ali slikovno-zvočna snemanja, razen na tiskovnih konferencah in v primerih, določenih v zakonu.

20. člen

Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije sme izjemoma dovoliti slikovno snemanje za posamezno glavno obravnavo v kazenski zadevi. O tem odloči s pisnim dovoljenjem, s katerim mora biti sodnik, ki vodi glavno obravnavo, seznanjen najmanj en dan pred pričetkom glavne obravnave.

Predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije s pisnim dovoljenjem lahko omeji snemanje na začetek glavne obravnave ali na razglasitev sodbe v posamezni kazenski zadevi in uporabo slikovnega materiala ali posnetkov z glavne obravnave omeji le na enkratno objavo oziroma predvajanje v javnih glasilih v zvezi z informacijo, ki jo javna glasila posredujejo javnosti v tej kazenski zadevi.

Za slikovno snemanje sodnika oziroma članov senata je potrebno njihovo soglasje.

Kljub danemu dovoljenju dopusti sodnik takšno snemanje samo v obsegu, ki je potreben za pravilno obveščanje javnosti in na način, ki najmanj ovira potek glavne obravnave.

Ker mora biti sodnik, ki vodi glavno obravnavo, o dovolitvi snemanja seznanjen najmanj en dan pred pričetkom glavne obravnave, mora biti predlog za dovolitev snemanja vložen v roku, ki omogoča pravočasno odločitev **(torej vsaj 24 ur pred začetkom glavne obravnave)**.

Prošnjo za snemanje najdete na spletni strani www.sodisce.si in jo na vrhovno sodišče lahko pošljete v elektronski obliki.

HIŠNI RED

Hišni red v sodni zgradbi določa postopke v zvezi z ugotavljanjem identitete obiskovalcev (tudi novinarjev), njihovo kontrolo ter morebitne omejitve navzočnosti na glavni obravnavi zaradi prostorskih in varnostnih razlogov (33. člen Sodnega reda).

V sodno zgradbo ni dovoljen vstop oboroženim osebam (34. člen Sodnega reda). Stranko, ki je namenjena na javno obravnavo kot poslušalec, varnostnik spusti v sodno zgradbo samo v času trajanja obravnave. V skladu s hišnim redom varnostnik preveri identiteto vseh neavbljenih strank z vpogledom osebnega dokumenta, ki ga mora nato stranki vrniti. Brez izrecnega dovoljenja predsednikov, sekretarjev sodišča ali upravnika sodne zgradbe ne dovoli vstopa stranki, na katero je bil opozorjen. Enako velja za osebe, ki nočejo potrditi svoje identitete ter v drugih primerih, ko varnostnik oceni, da bi vstop osebe lahko ogrozil varnost ljudi in premoženja.

Stranke in drugi obiskovalci (vstopajoče osebe) vstopajo v zgradbo skozi vrata za odkrivanje kovin (t.i. detektorska vrata), pri čemer morajo prehodno odložiti vse predmete z vsebnostjo kovine v kaseto, ki se nahaja na mizici poleg posameznih detektorskih vrat. Če oseba kljub temu povzroči zvočni ali svetlobni signal, mora varnostnik vstopajočo osebo ponovno pregledati z ročnim detektorjem za kovino in odkriti vir, ki je sprožil navedeni signal.

Vstopajoča oseba s prtljago mora pred vstopom skozi detektorska vrata prtljago odložiti na trak pred rentgensko napravo za pregled prtljage in dovoliti njen pregled. Oseba, ki ji rentgenolog pregleda prtljago na rentgenski napravi za pregled prtljage in ta vsebuje predmete, ki jih ni mogoče identificirati, mora na poziv rentgenologa prtljago odpreti in pokazati, za kakšne predmete gre. Varnostnik lahko prepreči vstop osebi, ki ne dovoli pregleda prtljage, na kar so vstopajoči opozorjeni z obvestilom, nameščenim pred detektorskimi vrati.

V primeru gneče na vhodu v sodno zgradbo ali v primeru okvare rentgenske naprave za pregled prtljage lahko varnostniki opravljajo klasičen pregled prtljage, pri katerem vstopajoča oseba sama odpre prtljago, premika predmete v njej, potegne predmete iz nje ipd., varnostnik pa jo pri tem za potrebe pregleda usmerja z ustnimi navodili.

Po končanem varnostnem pregledu se vstopajoči osebi vrnejo vsi predmeti in prtljaga, ki jih je odložila med izvajanjem tega postopka na vhodu v sodno zgradbo, razen predmetov, katerih vnos v sodno zgradbo ni dovoljen in na katere je vstopajoča oseba opozorjena z navodilom, izobešenim na hodniku vhoda v sodno

zgradbo. Ti predmeti se ob vstopu deponirajo v železni ognjevarni blagajni v prostoru za varnostnike in se osebi vrnejo ob izstopu iz sodne zgradbe. Predmeti, ki se po Zakonu o orožju štejejo za orožje, se vstopajoči osebi začasno odvzamejo, osebo pa varnostnik zadrži do prihoda policije.

PRISTOJNOSTI SODIŠČ

Enoten sodni sistem Republike Slovenije sestavljajo splošna in specializirana sodišča. Specializirana sodišča delujejo le na področju delovnega in socialnega ter upravnega prava.

Splošna sodišča delujejo na štirih ravneh:

1. 44 okrajnih sodišč - to so prvostopenjska sodišča, ki so načeloma pristojna za obravnavanje:

- kaznivih dejanj, za katera najvišja zagrožena kazen ne presega treh let zapora,
- premoženjskih zadev, v katerih vrednost spornega zahtevka ne presega dveh milijonov tolarjev,
- sporov o zakonitem preživljanju,
- zapuščinskih in nepravdnih zadev,
- vodenje zemljiške knjige ter za opravljanje izvršb.

2. 11 okrožnih sodišč - tudi to so prvostopenjska sodišča. Načeloma so pristojna za naslednje zadeve:

- tiste, ki presegajo pristojnost okrajnih sodišč,
- za sojenje o kaznivih dejanjih mladoletnikov,
- dovolitev posegov v človekove pravice in temeljne svoboščine,
- spore iz družinskih razmerij,
- gospodarske spore, spore o pravicah intelektualne lastnine,
- vodenje sodnega registra (registra podjetij).

3. 4 višja sodišča - to so pritožbena sodišča. Poleg odločanja o pritožbah zoper odločbe okrajnih in okrožnih sodišč z njihovega območja odločajo tudi o morebitnih sporih o pristojnosti med temi sodišči.

4. Vrhovno sodišče Republike Slovenije, najvišje sodišče v državi.

Štiri specializirana prvostopenjska sodišča so pristojna za odločanje o delovnih sporih, eno od njih tudi za odločanje o sporih iz socialnega zavarovanja. Ta sodišča imajo skupno pritožbeno sodišče (Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani).

Upravno sodišče Republike Slovenije zagotavlja sodno varstvo v upravnih zadevah ter ima status višjega sodišča.

IMENIK SODIŠČ

Vrhovno sodišče Republike Slovenije

Tavčarjeva 9, 1000 Ljubljana
Tel.: (01) 366 42 00
Predsednik: Franc Testen
Podpredsednik: Marko Šorli

Višje sodišče v Ljubljani

Tavčarjeva 9, 1000 Ljubljana
tel.: (01) 366 40 00
Predsednik: Jernej Potočar
Podpredsednik: Jože Gerželj

Višje sodišče v Mariboru

Sodna ul. 14, 2000 Maribor
tel.: (02) 234 7209
Predsednik: Boris Štampar
Podpredsednik: Branko Reisman

Višje sodišče v Celju

Prešernova cesta 22, 3000 Celje
tel.: (03) 42 75 260
Predsednik: Franc Dušej
Podpredsednik: mag. Jože Požun

Višje sodišče v Kopru

Ferrarska 9, 6000 Koper
tel.: (05) 66 83 000
Predsednik: mag. Janez Brank
Podpredsednica: Jožica Velkaverh

Upravno sodišče Republike Slovenije

Tržaška 68a, 1000 Ljubljana
tel.: (01) 47 00 100
Predsednik: Janez Breznik
Podpredsednica: Jasna ŠEGAN

Delovna in socialna sodišča:

Višje delovno in socialno sodišče

Dunajska 22, 1000 Ljubljana
tel.: (01) 47 44 740
Predsednik: v postopku razpisa
Podpredsednica: Marta Klampfer

Delovno in socialno sodišče v Ljubljani

Resljeva 14, 1000 Ljubljana
tel.: (01) 232 5 195
Predsednica: Andreja Toš Zajšek
Podpredsednica: Darinka Pučnik

Delovno sodišče v Mariboru

Glavni trg 17, 2000 Maribor
tel.: (02) 251 83 41
Predsednik: Stanko Omerzu
Podpredsednik: Borut Valenti

Delovno sodišče v Celju

Gregorčičeva 6, 3000 Celje
tel.: (03) 548 42 21
Predsednica: mag. Ida Dimec
Podpredsednica: Irena Testen

Delovno sodišče v Kopru

Ferrarska ulica 9, 6000 Koper
telefon: (05) 66 83 270
Predsednica: Marinela Maras
Podpredsednica: Martina Andrejašič Zazula

Območje Višjega sodišča v Celju:**Okrožno sodišče v Celju**

Prešernova 22, 3000 Celje
tel.: (03) 42 75 100
Predsednik: Andrej Pavlina
Podpredsednik: Milko Škoberne

Okrajno sodišče v Celju

Prešernova 22, 3000 CELJE
Tel.: (03) 42 75 100
Predsednik: Vladimir Klarič
Podpredsednica: Ivana Golob

Okrajno sodišče v Slovenskih Konjicah

Mestni trg 6, 3210 Slovenske Konjice
tel.: (03) 75 72 430
Predsednica: Lidija Pratnemer
Podpredsednica: Maja Blažič-Težak

Okrajno sodišče v Šmarju pri Jelšah

Aškerčev trg 11, 3240 Šmarje pri Jelšah
tel.: (03) 818 32 50
Predsednica: Zinka Strašek
Podpredsednica: Judita Bjelovučić-Černoša

Okrajno sodišče v Velenju

Prešernova 1, 3320 Velenje
tel.: (03) 898 59 50
Predsednica: Milena Bukvič Dežman
Podpredsednica: Anita Grm

Okrajno sodišče v Žalcu

Levstikova 14, 3310 Žalec
Tel.: (03) 71 31 650
Podpredsednik: Slavko Košenina

Okrajno sodišče v Šentjurju pri Celju

Ulica Dušana Kvedra 45, 3230 Šentjur
tel.: (03) 746 16 50
Predsednica: Teja Zapušek
Podpredsednica: Petra Robič Verbovšek

Območje Višjega sodišča v Kopru:**Okrožno sodišče v Kopru**

Ferrarska 9, 6000 Koper
tel.: (05) 66 83 000
Predsednik: mag. Bogomir Horvat
Podpredsednik: Matevž Gros

Okrožno sodišče v Novi Gorici

Kidričeva 14, 5000 Nova Gorica
tel.: (05) 33 51 700
Predsednica: Darinka Kogoj
Podpredsednik: Marjan Stopar

Okrajno sodišče v Kopru

Ferrarska 9, 6000 Koper
tel.: (05) 66 83 000
Predsednica: Bojana Štrukelj Petovič
Podpredsednica: Darja Srabotič

Okrajno sodišče v Ilirski Bistrici

Bazoviška 22, 6250 Ilirska Bistrica
tel.: (05) 711 00 10
Predsednik: Miro Urbančič
Podpredsednica: Sonja Železnik

Okrajno sodišče v Piranu

Tartinijev trg 1, 6330 Piran
Tel.: (05) 67 31 064
Predsednica: začasna predsednica Selma Bobera Stanovnik
Podpredsednica: Mojca Puc Štefanič

Okrajno sodišče v Postojni

Jenkova 3, 6230 Postojna
tel.: (05) 726 47 17
Predsednik: Tomaž Smrtnik
Podpredsednica Aleksandra Ukmar

Okrajno sodišče v Sežani

Kosovelova 1, 6210 Sežana
tel.: (05) 731 24 00

Predsednik: Jože Valič
Podpredsednica: Aleksandra Mirc Gombač

Okrajno sodišče v Novi Gorici

Kidričeva 14, 5000 Nova Gorica
tel.: (05) 33 51 700
Predsednik: Jernej Kovše
Podpredsednica: Sonja Brajdih

Okrajno sodišče v Ajdovščini

Gregorčičeva 28, 5270 Ajdovščina
tel.: (05) 36 43 320
Predsednik: Franc Kopše
Podpredsednik: Patricij Bratuž

Okrajno sodišče v Idriji

Mestni trg 1, 5280 Idrija
tel.: (05) 3734550
Predsednica: Julijana Mlakar

Okrajno sodišče v Tolminu

Mestni trg 1, 5220 Tolmin
tel.: (05) 38 00 260
Predsednik: Dušan Makuč
Podpredsednica: Vesna Štih

Območje Višjega sodišča v Ljubljani:

Okrožno sodišče v Kranju

Zoisova 2, 4000 Kranj
tel.: (04) 27 11 200
Predsednica: Terezija Zorko

Okrožno sodišče v Krškem

Cesta krških žrtev 12, 8270 Krško
Tel.: (07) 48 81 700
Predsednica: Dušanka Weiss
Podpredsednik: Miloš Medved

Okrožno sodišče v Ljubljani

Tavčarjeva 9, 1000 Ljubljana
tel.: (01) 366 4444
Predsednik: Aleš Zalar
Podpredsednik: Marjan Pogačnik

Okrožno sodišče v Novem mestu

Jerebova 2, 8000 Novo mesto
tel.: (07) 33 81 100
Predsednik: Janez Smolej
Podpredsednik: Franc Kusič

Okrajno sodišče v Kranju

Zoisova 2, 4000 Kranj
tel.: (04) 27 11 200
Predsednica: Marija Bešter
Podpredsednica: Sonja Teržan

Okrajno sodišče na Jesenicah

Cesta Maršala Tita 37, 4270 Jesenice
tel.: (04) 58 13 300
Predsednica: Maja Kostanjšek
Podpredsednica: Katarina Turk Lukan

Okrajno sodišče v Radovljici

Gorenjska cesta 15, 4240 Radovljica
tel.: (04) 531 40 71
Predsednica: Danja Rus
Podpredsednica: Mojca Mlakar

Okrajno sodišče v Škofji Loki

Partizanska cesta 1a, 4220 Škofja Loka
tel.: (04) 50 63 600
Predsednica: Nevenka Kralj
Podpredsednica: Nada Prosen

Okrajno sodišče v Krškem

Cesta krških žrtev 12, 8270 Krško
tel.: (07) 48 81 700
Predsednik: Bojan Trampuš
Podpredsednica: Marija Breznik

Okrajno sodišče v Brežicah

Cesta prvih borcev 48, 8250 Brežice
tel.: (07) 49 61 200
Predsednica: Maja Baškovič
Podpredsednica: Branka Moldovan Matjašič

Okrajno sodišče v Sevnici

Glavni trg 30, 8290 Sevnica
tel.: (07) 81 41 042
Predsednik: Silvester Zagrajšek
Podpredsednik: Matjaž Kučič

Okrajno sodišče v Ljubljani

Miklošičeva 10, 1000 Ljubljana
tel.: (01) 47 47 600
Predsednik: začasni predsednik Marjan Pogačnik

Okrajno sodišče v Domžalah

Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale
tel.: (01) 72 12 322
Predsednica: Anita Janjoš
Podpredsednica: Barbara Krpač Ulaga

Okrajno sodišče v Grosupljem

Adamičeva 6, 1290 Grosuplje
tel.: (01) 788 8300
Predsednik: Franc Krivic
Podpredsednica: Majda Irt

Okrajno sodišče v Kamniku

Tomšičeva 2, 1240 Kamnik
tel.: (01) 8319 090
Predsednica: Stanislava Avbelj
Podpredsednik: Zvezdan Radonjić

Okrajno sodišče v Kočevju

Ljubljanska 26, 1330 Kočevje
tel.: (01) 893 93 10
Predsednik: Blaž Volf
Podpredsednik: Roman Poklač

Okrajno sodišče v Cerknici

Cesta 4. maja 23, 1380 Cerknica
tel.: (01) 70 90 500
Predsednik: Tone Urbas
Podpredsednica: Brigita Kovač Felc

Okrajno sodišče v Trbovljah

Rudarska cesta 8, 1420 Trbovlje
tel.: (03) 56 30 890
Predsednica: Marjana Škerbic Čebela
Podpredsednica: Zdenka Vresk

Okrajno sodišče na Vrhniki

Cankarjev trg 8, 1360 Vrhnika
tel.: (01) 755 30 90
Predsednica: Nada Jelovšek

Okrajno sodišče v Litiji

Jerebova 6, 1270 Litija
tel.: (01) 8981 226
Predsednica: Janja Kovač
Podpredsednik: Milan Kaplja

Okrajno sodišče v Novem mestu

Jerebova 2, 8000 Novo mesto
tel.: (07) 33 81 100
Predsednica: Marjetica Žibert
Podpredsednik: Bogomir Kovič

Okrajno sodišče v Črnomlju

Trg svobode 1, 8340 Črnomelj
tel.: (07) 30 51 454
Predsednica: Marija Črnugelj
Podpredsednica: Darinka Plevnik

Okrajno sodišče v Trebnjem

Gubčeva cesta 9, 8210 Trebnje
tel.: (07) 346 26 00
Predsednica: Alenka Kranjc

Območje Višjega sodišča v Mariboru:

Okrožno sodišče v Mariboru
Sodna ulica 14, 2503 Maribor
tel.: (02) 2347274
Predsednik: Karl Ferenčak
Podpredsednica: Alenka Zadravec

Okrožno sodišče v Murski Soboti

Slomškova ul. 21, 9000 Murska Sobota
tel.: (02) 531 1920
Predsednica: Marija Močan Rošker
Podpredsednik: Dezider Novak

Okrožno sodišče na Ptuj

Krempljeva 7, 2250 Ptuj
tel.: (02) 74 80 800
Predsednik: Andrej Žmauc
Podpredsednica: Biserka Rojic

Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu

Kidričeva 1, 2380 Slovenj Gradec
tel.: (02) 8842 471
Predsednica: Marija Krebl
Podpredsednica: Anica Večko Dimc

Okrajno sodišče v Mariboru

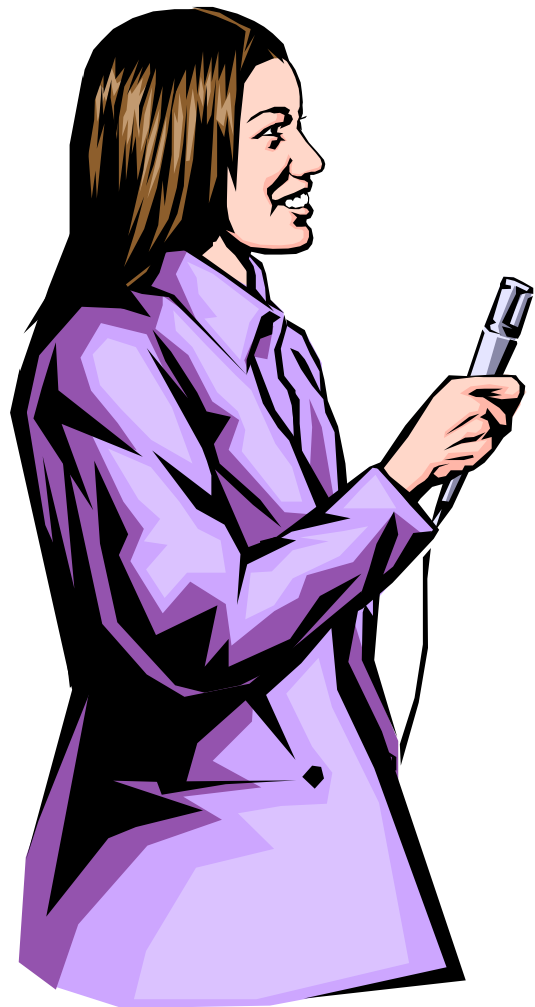
Sodna ul. 14, 2000 Maribor
tel.: (02) 23 47 100
Predsednica: Maja Praviček

Okrajno sodišče v Lenartu

Jurovska c. 15, 2230 Lenart v Slov. goricah
tel.: (02) 729 19 09
Predsednica: Lilijana Rebernik

Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici

Kolodvorska 20, 2310 Slovenska Bistrica
tel.: (02) 843 21 30
Predsednica: Alenka Kikec
Podpredsednica: Tatjana Poslek Godec

Okrajno sodišče v Murski Soboti

Slomškova 21, 9000 Murska Sobota

tel.: (02) 53 11 920

Predsednica: Darinka Pušenjak

Podpredsednica: Karin Ščap Gubič

Okrajno sodišče v Gornji Radgoni

Kerenčičeva 3, 9250 Gornja Radgona

tel.: (02) 564 37 20

Predsednik: Marjan Neuvirt

Podpredsednica: Marija Belec - Hiršl

Okrajno sodišče v Lendavi

Glavna ul. 9, 9220 Lendava

tel.: (02) 57 51 060

Predsednik: Franc Granfol

Podpredsednica: Marija Ternar

Okrajno sodišče v Ljutomeru

Prešernova ul. 18, 9240 Ljutomer

tel.: (02) 581 10 30

Predsednik: Mitja Berce

Podpredsednik: Oton Nemeč

Okrajno sodišče na Ptuju

Vodnikova 2, 2250 Ptuj

tel.: (02) 787 9000

Predsednik: Beno Janžekovič

Podpredsednica: Marija Krajnc

Okrajno sodišče v Ormožu

Ptujska cesta 8/c, 2270 Ormož

tel.: (02) 74 10 610

Predsednik: Janko Keček

Podpredsednik: Marjan Premzl

Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu

Kidričeva 1, 2380 Slovenj Gradec

tel.: (02) 8842 471

Predsednica: Karolina Pešerl

Podpredsednica: Milena Šteharnek

Podatki v imeniku se lahko tudi spremenijo. Ažuriran imenik vedno najdete na naših [spletnih straneh](#).